

การบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนในจังหวัดปทุมธานี

THE BUDGETING ADMINISTRATION OF SCHOOL IN PATHUM THANI PROVINCE

อุบล มีแสง อรสา จรุงธรรม และสุวรรณา โชติสุกานต์
Ubol Meesaeng, Orasa Charoontham, and Suwanna Chotsukarn

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนในจังหวัดปทุมธานี และเพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานงบประมาณ ของโรงเรียนในจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และประเภทของโรงเรียน ประชากรคือบุคลากรที่ปฏิบัติงานในงานงบประมาณของโรงเรียนในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 553 คน กลุ่มตัวอย่างคำนวณจากสูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95% ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 232 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่ามีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานโดยใช้ทดสอบที (t-test) สำหรับกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent Samples) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัย พบว่า

- โรงเรียนมีการบริหารงานงบประมาณโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารการเงิน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ ส่วนด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด
- เปรียบเทียบการบริหารงานงบประมาณ ของโรงเรียนในจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามประสบการณ์การทำงานและประเภทของโรงเรียน พบว่า
  - จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โรงเรียนมีการบริหารงานงบประมาณ แตกต่างกันในภาพรวมและรายด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
  - จำแนกตามประเภทของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนมีการบริหารงานงบประมาณไม่แตกต่างกัน ทั้งในภาพรวมและรายด้าน

ABSTRACT

The objectives of this research were to study the budgeting administration of school in Pathum Thani province and to compare the budgeting administration of school in Pathum Thani province which classified by working experience and school type. The population were 553 personnel who worked in the budgeting of school and the samples were 232 respondents which calculated by Taro Yamane' formula and confidence level at 95 percent. The tools used to collect data were a questionnaire with a reliability level of .98. Statistics used to analyze the data were percentage, mean, standard deviation (S.D.), t-test (independent) at a significant level of .05.

The research findings were as follows:

1. The budgeting administration of school in Pathum Thani province as a whole were at a high level and each aspect the highest mean was the aspect of supplies or assets and the lowest mean was the aspect of resources procurement and conational investment.

2. The comparisons of the budgeting administration of school in Pathum Thani province which classified by working experience and school type found that

2.1 when classified by working experience as a whole and each aspect there were significant differences at a level of .05.

2.2 when classified by school type there were no differences as a whole, and each aspect

คำสำคัญ

การบริหารงาน งบประมาณ

ความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกลไกหลักในการพัฒนาคุณภาพทรัพยากรบุคคลของประเทศเพื่อให้เป็นคนดี มีคุณธรรม ยกระดับความรู้ ความสามารถ ความคิด อันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสถานะทางสังคมของบุคคล การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ และบรรลุตามที่ตั้งคัมปรารถนา นั้น จึงเป็นสิ่งที่สังคมให้ความสนใจ ดังนั้นสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องสร้างความเชื่อมั่นแก่สังคมว่ามีความสามารถในการจัดการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายดังกล่าว ผู้บริหาร

สถานศึกษาต้องบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลภายใต้กรอบของกฎหมายการศึกษาที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (มาตรา 6) การพัฒนาคนไทยให้มีคุณภาพดังกล่าว ต้องอาศัยการจัดกระบวนการเรียนรู้และระบบบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ กล่าวคือ ต้องใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ประหยัดและคุ้มค่า บริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน มีความรับผิดชอบที่สามารถตรวจสอบได้ เพื่อให้การบริหารจัดการศึกษามีเอกภาพในเชิงนโยบาย และหลากหลายในการปฏิบัติไม่ว่าจะเป็นองค์กรทางการศึกษาในระดับใดมีพันธกิจ เช่นไร ยังจำเป็นต้องมีการบริหารงบประมาณเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล และมีความโปร่งใสที่สาธารณชนตรวจสอบได้ (จิตเชื้อ ชัยถาษา, 2550)

ดังนั้นการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาจะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางของการบริหารจัดการที่สถานศึกษา (School-Based Management : SBM) กล่าวคือ สถานศึกษาจะมีอิสระในการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งในด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไปที่สนองต่อความต้องการของผู้รับบริการและชุมชนโดยรอบ ภายใต้กรอบนโยบายและแผนงานที่กระทรวงและเขตพื้นที่การศึกษากำหนด โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาทำหน้าที่ในการบริหารจัดการ ทั้งนี้ต้องดำเนินการด้วยความโปร่งใส และเปิดโอกาสให้สังคมตรวจสอบได้ตลอดเวลาจึงนับเป็นนิมิตใหม่ของวงการศึกษาไทยที่สถานศึกษาจะมีความเป็นอิสระในการบริหารและจัดการศึกษาด้วยตนเอง ดำเนินภารกิจทั้ง 4 ด้าน นับเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการไปสู่เป้าหมาย เช่น ด้านงบประมาณ มีอิสระในการวางแผนโครงการ จัดหารายได้และดำเนินการเกี่ยวกับกองทุนโรงเรียน (เมตต์ เมตต์การุณจิต, 2547)

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 กำหนดให้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีฐานะเป็นนิติบุคคลและกระทรวงศึกษาธิการได้ออกระเบียบว่าด้วย การบริหารจัดการและขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2546 ทำให้สถานศึกษา มีอิสระในการบริหารจัดการด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไปมากยิ่งขึ้น สำหรับด้านงบประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับมอบอำนาจให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ตามหลักเกณฑ์ที่เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องรับผิดชอบต่อการทำนิติกรรมที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษาตามกฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำนิติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเงินการบัญชีที่อาจเกิดความ

ผิดพลาดอันเนื่องมาจากการขาดความเข้าใจ ที่ชัดเจนในเรื่องงบประมาณ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2546)

การปฏิรูปการศึกษาครั้งนี้ นอกจากจะเน้นการปฏิรูประบบและกระบวนการจัดการศึกษาแล้ว ยังเน้นในส่วนที่เป็นแนวทางหลักการ โครงสร้างและระบบบริหารให้เป็นส่วนสำคัญในการสนับสนุนการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ ให้บรรลุวัตถุประสงค์คือ คุณภาพการศึกษาเป็นการปฏิรูป เพื่อให้มีเอกภาพด้านนโยบาย มีความหลากหลายในทางปฏิบัติ โดยยึดหลักการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547) สถานศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้บรรลุตามความมุ่งหมายของการปฏิรูปการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้การดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้มีส่วนสำคัญในการบริหารสถานศึกษา และจะเป็นผู้กำหนดนโยบายของการศึกษา กำหนดจุดจุดหมายตลอดจนวางแผนวิธีการดำเนินงาน เพื่อให้การบริหารสถานศึกษาบรรลุผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และนโยบายของรัฐบาลที่กำหนดไว้

นอกจากนั้นนโยบายของรัฐบาลในปัจจุบัน ได้กระจายอำนาจ และสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานก็ได้มอบอำนาจการบริหารงบประมาณลงสู่สถานศึกษาในรูปเงินก้อน (Block Grant) ได้แก่ การจัดสรรงบประมาณอุดหนุนให้กับสถานศึกษาโดยให้สถานศึกษาได้ตัดสินใจดำเนินการเองตามอำนาจที่ได้รับและตามคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ 22/2546 ลงวันที่ 8 กรกฎาคม 2546 และให้ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ ซึ่งผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการเงินการบัญชี จะต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ สุขุม รอบคอบ มีความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องพึงต้องระมัดระวังและต้องเป็นผู้สนใจศึกษาหาความรู้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายที่กำหนด จะประมาทมิได้ เพราะงานการเงินเป็นงานที่เป็นอันตรายต่ออาชีพราชการ ดังจะเห็นได้ จากข้าราชการถูกไล่ออกจากราชการหรือถูกดำเนินการทางวินัยจำนวนไม่น้อยและงานการเงินยังเป็นปัจจัยนำเข้าที่มีผลต่อการจัดการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จถึงแม้จะไม่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของ นักเรียนโดยตรงเหมือนกับงานวิชาการก็ตามจึงจำเป็นต้องปฏิบัติให้ถูกต้อง โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจและเกิดผลผลิตที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า และเมื่อดำเนินการจนประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้แล้ว ยังมีเงินเหลือก็ไม่ต้องส่งคืนคลังเช่นเดิม สามารถเก็บไว้ใช้ในปีต่อไปได้ทั้งนี้ จะมีการปรับปรุงระบบการจัดซื้อจัดจ้าง ให้มีขั้นตอนรัดกุมและโปร่งใสปรับระบบการบัญชีและการเงินให้เชื่อมโยงกับการคำนวณความคุ้มค่า เทียบกับผลผลิตเน้นการรายงานทางการเงิน และผลการดำเนินงานเพื่อแสดงความโปร่งใส และมีประสิทธิภาพประสิทธิผลใน

การใช้จ่ายงบประมาณกำหนดให้มีการบริหารสินทรัพย์ที่มีอยู่ให้คุ้มค่าเกิดประโยชน์สูงสุด จากหลักการปรับเปลี่ยนระบบงบประมาณดังกล่าวต่อไป บุคลากรเขตพื้นที่และผู้บริหาร โรงเรียนรวมทั้งทีมงานครูจะมีบทบาทสำคัญมากในการรับผิดชอบตั้งแต่ การวางแผน ชั้นบริหารงบประมาณ และชั้นรายงานผลโดยมุ่งเน้นผลสำเร็จ ของงานและมีการใช้ ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2546)

การดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน ตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ได้รับจัดสรรจากสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้โรงเรียนทุกโรงเรียนดำเนินการ ตามบัญชีการจัดสรร งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 โครงการสนับสนุนการจัดการศึกษา โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย 15 ปี กิจกรรมการสนับสนุนการจัดการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย งบเงินอุดหนุน รายการเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียน โรงเรียน การที่สถานศึกษาได้รับการจัดสรรงบประมาณ นับว่าเป็นส่วนสำคัญในการกำหนด งบประมาณ การบริหารวิชาการ และจากความเป็นดั่งกล่าวส่งผลให้เกิดปัญหา ในการ ดำเนินงานด้านการจัดสรรงบประมาณของสถานศึกษา ซึ่งจากประสบการณ์ของผู้วิจัยที่ผ่านมา สภาพเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณที่ไม่สมดุลเกินบ้าง และบางครั้งก็จัดสรรงบไม่ เพียงพอบ้าง ส่งผลให้งานวิชาการไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ดังนั้นสถานศึกษา จึงจำเป็นที่ จะทำงานแบบเบ็ดเสร็จ ในระดับสถานศึกษาโดยการจัดโครงสร้าง มีอิสระ มีความคล่องตัว ทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและสามารถตรวจสอบได้ ในการบริหารงบประมาณได้ อย่างมีคุณภาพได้มาตรฐาน และสามารถพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (ถวิล มาตรการเยี่ยม, 2545) และ เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ตามหมวด 5 มาตรา 39 และเพื่อให้การปฏิรูปการศึกษาโดยการกระจายอำนาจ สู่สถานศึกษา ได้ผลสำเร็จตามที่มุ่งหวังและเกิดประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาได้อย่าง มีคุณภาพ และมีมาตรฐาน สำหรับการบริหารงบประมาณนั้น สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษายังไม่จัดสรรงบประมาณเป็นเงินก้อน (Block Grant) ให้สถานศึกษาบริหาร และจัดการเอง ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษายังไม่มีความพร้อมในการบริหารจัดการ งบประมาณ โดยเฉพาะงบบุคลากรและงบบุคลากร แต่จะมีการจัดสรรงบประมาณ หมวด เงินอุดหนุนให้สถานศึกษาบริหารจัดการเอง ทั้งนี้มีสาเหตุเนื่องจากกฎระเบียบการบริหาร งบประมาณยังไม่ชัดเจนในการนำมาปฏิบัติ ประกอบกับผู้บริหาร ครู อาจารย์ ยังขาดความรู้ ความสามารถในการบริหารงบประมาณในแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance-Based Budgeting : PBB) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2546)

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนในจังหวัดปทุมธานี ใน 7 ด้าน ตามกรอบแนวคิดของการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) ได้แก่ การจัดทำและเสนอของบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การตรวจสอบติดตามประเมินผลและรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การบริหารการเงิน การบริหารบัญชี การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ เพื่อจะได้ทราบว่าโรงเรียนในจังหวัดปทุมธานีมีสภาพบริหารงานงบประมาณจริงเป็นอย่างไร เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุง ระบบการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียน ให้เกิดประโยชน์สูงสุดสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

โจทย์วิจัย/ปัญหาวิจัย

การบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนในจังหวัดปทุมธานีแตกต่างกันตามประสบการณ์และประเภทของโรงเรียนหรือไม่

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนในจังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานงบประมาณ ของโรงเรียนในจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และประเภทของโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคคลากรที่ปฏิบัติงานในงานงบประมาณของโรงเรียนในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 553 คน

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ได้แก่ บุคคลากรที่ปฏิบัติงานในงานงบประมาณของโรงเรียนในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 232 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ ยามาเน่ (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (ธีรวุฒิ เอกะกุล, 2542) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบ่งชั้นตามประเภทของโรงเรียน (Stratified Sampling)

วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้ ใช้วิธีการเทียบอัตราส่วนระหว่างโรงเรียน ประถมศึกษา กับโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้อัตราส่วนระหว่าง 114 : 118 คน รวมได้ 232 คน แล้วทำการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณของโรงเรียน จังหวัดปทุมธานี โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามตัวแปรต้นที่ต้องการศึกษา ได้แก่ ประสิทธิภาพการทำงาน ประกอบด้วย 1) ประสิทธิภาพต่ำกว่า 10 ปี และ 2) ประสิทธิภาพ 10 ปีขึ้นไป และประเภทของโรงเรียน ประกอบด้วย 1) โรงเรียนประถมศึกษา และ 2) โรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณของโรงเรียน จังหวัดปทุมธานี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 7 ด้าน และได้กำหนดน้ำหนักคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง โรงเรียนมีการบริหารงบประมาณในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง โรงเรียนมีการบริหารงบประมาณอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง โรงเรียนมีการบริหารงบประมาณอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง โรงเรียนมีการบริหารงบประมาณอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง โรงเรียนมีการบริหารงบประมาณอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนการสร้างเครื่องมือดังนี้

ศึกษาแนวคิดหรือหลักการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารตลอดจน เอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพบริหารงบประมาณของโรงเรียน ในจังหวัดปทุมธานีใน 7 ด้าน และศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถามและกำหนดขอบเขตของเนื้อหาในแต่ละงาน เพื่อสร้างแบบสอบถาม แล้วจึงนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นขอความเห็นจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไขความเหมาะสม ความครอบคลุมของเนื้อหาและการใช้ภาษา หลังจากนั้นนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบหาความตรงในเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อให้ข้อเสนอแนะและปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความเที่ยงตรงมากขึ้นโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยผู้วิจัยเลือกเอาเฉพาะข้อที่มีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปส่วนที่มีค่าน้อยกว่า 0.5 แล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 30 คน แล้วหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1970 อ้างถึงใน ภัทรพร เกษสังข์, 2543) ซึ่งมีค่าเท่ากับ .98 นำมาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้งแล้วปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามและจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอหนังสือเพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 84 แห่ง ในจังหวัดปทุมธานี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำแบบสอบถามไปแจกให้กับกลุ่มตัวอย่าง และขอความร่วมมือจากผู้ตอบแบบสอบถามให้กรอกข้อมูลแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 232 ชุด หลังจากนั้นเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยนัดวันรับแบบสอบถามกลับคืนมาจากผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง ตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์และจำนวนของแบบสอบถามทุกชุดภายหลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ในการคำนวณค่าสถิติต่างๆ มีขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามตอนที่ 1 โดยการแจกแจงความถี่ (f) และหาร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบบรรยาย
2. วิเคราะห์ข้อมูลสภาพการบริหารงบประมาณของโรงเรียนแบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นมาตราส่วนประมาณค่าวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ได้กำหนดเกณฑ์ความหมายของค่าเฉลี่ยโดยอาศัยแนวคิด Best (1993) ซึ่งแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนี้

4.21 - 5.00 หมายถึง การบริหารงบประมาณในระดับมากที่สุด

3.41 - 4.20 หมายถึง การบริหารงบประมาณอยู่ในระดับมาก

2.61 - 3.40 หมายถึง การบริหารงบประมาณอยู่ในระดับปานกลาง

1.81 - 2.60 หมายถึง การบริหารงบประมาณอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.80 หมายถึง การบริหารงบประมาณอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนมี 2 กลุ่มดังนี้ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และประเภทของโรงเรียน โดยการทดสอบที (t-test Independent Sample)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบแต่ละข้อโดยใช้สูตร IOC หาค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สถิติทดสอบสมมติฐาน ใช้สถิติทดสอบที (t-test) แบบ Independent Sample เปรียบเทียบการบริหารงานงบประมาณ ของโรงเรียนในจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามประเภทการดำเนินงาน และประเภทของโรงเรียน

ผลการวิจัย

จากการศึกษา สรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. โรงเรียนมีการบริหารงานงบประมาณโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า ด้านการบริหารการเงิน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=4.29$, S.D.=0.61) รองลงมาคือ ด้านการบริหารพัสดุหรือสินทรัพย์ ($\bar{X}=4.22$, S.D.=0.56) และด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุน เพื่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X}=4.06$, S.D.=0.63) เมื่อพิจารณาตามประเภทโรงเรียน พบว่า โรงเรียนประถมศึกษามีการบริหารงบประมาณในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.20$, S.D.=0.54) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการจัดสรรงบประมาณ ด้านการบริหารการเงิน และด้านการบริหารพัสดุหรือสินทรัพย์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.26$, S.D.=0.56, 0.66, 0.60) รองลงมาคือ ด้านการตรวจสอบติดตามประเมินผลรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน ($\bar{X}=4.21$, S.D.=0.62) และด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X}=4.03$, S.D.=0.70) โรงเรียนมัธยมศึกษา มีการบริหารงบประมาณในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.20$, S.D.=0.49) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารการเงิน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.31$, S.D.=0.57) รองลงมาคือ ด้านการบริหารบัญชี ($\bar{X}=4.25$, S.D.=0.57) และด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X}=4.08$, S.D.=0.56)

2. เปรียบเทียบการบริหารงานงบประมาณ ของโรงเรียนในจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามประเภทการดำเนินงานงบประมาณ และประเภทของโรงเรียน พบว่า

2.1 จำแนกตามประเภทการดำเนินงาน พบว่า โรงเรียนมีการบริหารงานงบประมาณ แตกต่างกันในภาพรวม และรายด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 จำแนกตามประเภทของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนมีการบริหารงานงบประมาณไม่แตกต่างกัน ทั้งในภาพรวม และรายด้าน

อภิปรายผล

โรงเรียนมีการบริหารงานงบประมาณโดยรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนจังหวัดปทุมธานี มีการวางระบบการบริหารงานงบประมาณ โดยเฉพาะในเรื่องของการบริหารการเงิน มีการรับ-จ่ายเงิน ของโรงเรียนเป็นไปตามขั้นตอน และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด การดำเนินการเก็บรักษาเงินเป็นไปตามขั้นตอน และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด รวมถึงมีการนำส่งเงินเหลือจ่ายเป็นไปตามขั้นตอน และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด รวมไปถึงการบริหารพัสดุหรือสินทรัพย์ และการบริหารบัญชี เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุระชัย มีศรี (2548) สภาพการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 พบว่า ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ กอบกุล ศรีคำมี (2549) สภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3 พบว่า มีสภาพการบริหารการเงินมีการวางแผนการเงินและบัญชีโดยคณะกรรมการวางแผนจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อใช้เป็นแผนในการใช้จ่ายเงินมีการรวบรวมข้อมูลปัญหา และความต้องการของสถานศึกษาโดยผู้บริหารเป็นผู้ประเมินการปฏิบัติงานตลอดจนการประมวลผลที่รวดเร็ว สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมเกียรติ ศรีสวัสดิ์ (2548) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี พบว่า สภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรีโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อธิพิล สุขรัง (2552) การศึกษาสภาพการพัฒนาการบริหารงบประมาณของโรงเรียนประถมศึกษานานาชาติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 พบว่า สภาพการพัฒนาการบริหารงบประมาณของโรงเรียนประถมศึกษานานาชาติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 มีการพัฒนาการบริหารงบประมาณทั้ง 7 ด้านจากลำดับแรกไปหาลำดับสุดท้าย ได้แก่ การบริหารบัญชี การจัดตั้งงบประมาณการจัดสรรงบประมาณ การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ การบริหารการเงิน การระดมทรัพยากรและการลงทุน เพื่อการศึกษา การติดตาม ตรวจสอบและประเมินประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ อยู่ระดับปานกลาง ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เชษฐาชาญพานิชย์ (2548) ศึกษาสภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเมืองระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า สภาพ การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมือง

ระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธวัช เทียวเจริญ (2547) ศึกษาการจัดการงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว พบว่า ปัญหาการจัดการงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว โดยรวมและรายด้าน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารการเงิน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนมีการบริหารงานงบประมาณในเรื่องของการบริหารการเงินเป็นลำดับสำคัญที่สุดการที่โรงเรียนมีการบริหารงานงบประมาณในด้านการบริหารการเงินมากที่สุดอาจเป็นเพราะว่าเงินเป็นหัวใจสำคัญในการบริหารจัดการซึ่งการบริหารจัดการงานงบประมาณต้องเป็นไปตามหลักการ กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของกระทรวงการคลังและกรมบัญชีกลางกำหนด เพราะการบริหารงานงบประมาณถือได้ว่าเป็นเรื่องของการจัดการทางการเงินที่ละเอียดอ่อนและต้องมีความรอบคอบสมควรในการบริหารงานให้สอดคล้องกับงานและเงินเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลทั้งในเรื่องการมีการรับ-จ่ายเงิน ของโรงเรียนเป็นไปตามขั้นตอนและวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนดการดำเนินการเก็บรักษาเงินเป็นไปตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดรวมถึง มีการนำส่งเงินเหลือจ่ายเป็นไปตามขั้นตอนและวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด รวมไปถึงการบริหารพัสดุหรือสินทรัพย์ และการบริหารบัญชี กล่าวได้ว่า การบริหารในเรื่องการการรับ-จ่ายการนำส่งหรือการบริหารพัสดุสินทรัพย์ถือเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กอบกุล ศรีคำมี (2549) สภาพ และปัญหาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3 พบว่า มีสภาพการบริหารการเงินมีการวางแผนการเงิน และบัญชีโดยคณะกรรมการวางแผนจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อใช้เป็นแผนในการใช้จ่ายเงินมีการรวบรวมข้อมูลปัญหา และความต้องการของสถานศึกษาโดยผู้บริหารเป็นผู้ประเมินการปฏิบัติงานตลอดจนการประมวลผลที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดารา ชินชัย (2549) ศึกษาการบริหารงบประมาณของโรงเรียนที่เป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า สภาพการบริหารงบประมาณของโรงเรียนนิติบุคคล โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

เปรียบเทียบการบริหารงานงบประมาณ ของโรงเรียนในจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามประสบการณ์การทำงานงบประมาณและประเภทของโรงเรียน พบว่า

จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โรงเรียนมีการบริหารงานงบประมาณแตกต่างกัน ทั้งในภาพรวมและรายด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าประสบการณ์การทำงานที่ต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องของการบริหารงานงบประมาณทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้านการจัดทำ และเสนอของงบประมาณ ด้านการจัดสรรงบประมาณ ด้านการตรวจสอบติดตามประเมินผล รายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ด้านการบริหารการเงิน ด้านการบริหารบัญชีและด้านการบริหารพัสดุหรือสินทรัพย์ พบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานในฝ่ายงบประมาณที่มีประสบการณ์ในการทำงานงบประมาณต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนในจังหวัดปทุมธานีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยบุคลากรที่ปฏิบัติงานงบประมาณที่มีประสบการณ์ในการทำงานงบประมาณต่ำกว่า 10 ปี มีค่าน้อยกว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานงบประมาณที่มีประสบการณ์ในการทำงานงบประมาณ 10 ปี ขึ้นไป เพราะว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป เพราะว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานงบประมาณต่ำกว่า 10 ปี มีจำนวนมากกว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานงบประมาณ 10 ปีขึ้นไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการกระจายความคิดที่แตกต่างกันออกไปประสบการณ์ทำงานงบประมาณที่ต่ำกว่า 10 ปี จะมีมุมมองในเรื่องของการบริหารงานงบประมาณในรายละเอียดของงานไม่ละเอียดอ่อนพอควรเนื่องจากประสบการณ์ทำงานงบประมาณที่น้อยกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดารา ชินชัย (2549) ศึกษาการบริหารงบประมาณของโรงเรียนที่เป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงบประมาณของโรงเรียนที่เป็นนิติบุคคล จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อผลการเปรียบเทียบรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Sheffe) พบว่า สภาพการบริหารงบประมาณตามความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการสถานศึกษา แตกต่างจากผู้บริหารและหัวหน้างานการเงินโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุระชัย มีศรี (2548) สภาพการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 พบว่า ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่แตกต่างกัน

จำแนกตามประเภทของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนมีการบริหารงานงบประมาณ ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้แสดงให้เห็น

ว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานงบประมาณของโรงเรียนในจังหวัดปทุมธานี มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในเรื่องของการบริหารงานงบประมาณทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการจัดทำ และเสนอของงบประมาณ ด้านการจัดสรรงบประมาณ ด้านการตรวจสอบติดตามประเมินผล รายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุน เพื่อการศึกษา ด้านการบริหารการเงิน ด้านการบริหารบัญชีและด้านการบริหารพัสดุ หรือสินทรัพย์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุระชัย มีศรี (2548) สภาพการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 พบว่าข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ที่มีปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะว่าไม่ว่าจะประเภทของโรงเรียนจะต่างกันอย่างไร ถ้าการบริหารงานงบประมาณไม่เป็นไปตามแผน ไม่สอดคล้องกับภารกิจที่กำหนดไว้จะส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณไม่ดีเท่าที่ควรและแนวคิดการบริหารงานงบประมาณไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่า ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย โดยเฉพาะการร่วมมือกับชุมชนในการใช้ทรัพยากรในชุมชนให้เกิดประโยชน์ต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน ดังนั้น ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานภายในสถานศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาทราบเกี่ยวกับรายการสินทรัพย์ของโรงเรียนเพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์ต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน และวิเคราะห์ภารกิจการจัดการศึกษาจากแผนปฏิบัติการประจำปีที่มีความจำเป็นต้องใช้วงเงินเพิ่มเติมจากงบประมาณที่ได้รับจัดสรรไว้สำรวจแหล่งทรัพยากรในท้องถิ่นที่สามารถนำมาใช้ในการสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียน จัดทำแผนการระดมทรัพยากรทางการศึกษาเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสถานศึกษา จัดทำแนวปฏิบัติ หรือระเบียบของโรงเรียนเพื่อจัดหารายได้สนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียน จัดหารายได้และจัดทำทะเบียนคุมการเก็บรักษาเงิน และการเบิกจ่ายเงินให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด และจัดระบบสวัสดิการเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาดำเนินการเป็นไปตามระเบียบ

2. จากผลการวิจัย พบว่า บุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานงบประมาณต่างกัน มีความคิดเห็นในเรื่องของการบริหารงบประมาณของโรงเรียนแตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่า ประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป จะมีมุมมองแนวคิดแตกต่างกันไป

ดังนั้นควรเพิ่มประสบการณ์ให้กับบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือส่งเข้ารับการฝึกอบรม

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการบริหารงบประมาณในเขตจังหวัดข้างเคียงกันเพื่อนำมาเปรียบเทียบกับ การบริหารงบประมาณแต่ละแห่งมีความแตกต่างกันอย่างไร

2. ควรมีการศึกษาการบริหารงานงบประมาณระหว่างโรงเรียนรัฐบาลกับโรงเรียนเอกชนเพื่อทราบถึง ปัญหา และแนวทางในการบริหารงบประมาณว่าเป็นอย่างไร เพื่อพัฒนาการบริหารงบประมาณต่อไป

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544.**

กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุ.

กอบกุล ศรีคำมี. (2549). **สภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์**

เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพชรบูรณ์.

ชิดเชื้อ ชัยฤชา. (2550). **การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**

สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

เชษฐา ชาญพานิชย์. (2548). **สภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเมืองระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง**

เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยบูรพา.

ดารา ชินชัย. (2549). **การบริหารงบประมาณของโรงเรียนที่เป็นนิติบุคคล สังกัด**

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหา

บัณฑิตสาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

ถวิล มาตรฐาน. (2545). **การปฏิรูปการศึกษา: โรงเรียนเป็นฐานการบริหารจัดการ**

(School-Based Management: SBM). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์

เสมาธรรม.

- ธวัช เตียวเจริญ. (2547). การจัดการงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว. วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
บูรพา.
- ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2542). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ =
Research methodology in behavioral sciences and social
sciences. อุบลราชธานี: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- ภัทรพร เกษสังข์. (2543). การวิจัยทางการศึกษา. เลย: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลย.
เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2547). การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม. กรุงเทพฯ:
บุ๊กพอยท์.
- สมเกียรติ ศรีสวัสดิ์. (2548). การศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
ราชภัฏนครปฐม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2546). หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร.
วารสารวิชาการ, 9(10): 2.
_____. (2547). แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสำหรับโรงเรียนในโครงการ
หนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: พริกหวาน
กราฟฟิค.
- สุระชัย มีศรี. (2548). สภาพการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหา
บัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- อิทธิพล สุขรัง. (2552). การศึกษาสภาพการพัฒนาการบริหารงบประมาณของโรงเรียน
ประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- Best, J. W. (1993). *Research in Education*. Boston: Allyn and Bacon.